

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศนั้น เป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด (อำรุง จันทวานิช 2522: 83) แต่การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อย่างแท้จริงนั้น บุคลากรทางการศึกษาจะต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะระบบสังคมของโรงเรียน บรรดาสิ่งก่อสร้างอาคาร สถานที่ จะสวยหรูดีแต่เพียงใด หลักสูตร แบบเรียน ตลอดจนอุปกรณ์การสอนการเรียนจะสมบูรณ์ปานใดก็ตาม สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจะไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง ถ้าคนไม่มีความสามารถที่จะใช้สิ่งเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด รวมความว่า ความเจริญของวงการศึกษารับขึ้นอยู่กับบุคคลที่ทำงานทางการศึกษา ซึ่งมีหลายฝ่ายหลายหน้าที่ แต่ที่สำคัญที่สุดมี 2 ประการ คือ ผู้บริหารการศึกษากับผู้สอนหรือครู (วิญญู สาธร 2523: 35)

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กล่าวว่า " การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (สำนักนายกรัฐมนตรี แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 2520: 8) และในระยะต่อมากรมสามัญศึกษาได้มีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช

2524 เพื่อรวบรวมปัญหาและพิจารณาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลตามจุดหมายและหลักการของหลักสูตร ซึ่งพบว่าโรงเรียนมีปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ สรุปเป็นรายด้านได้แก่ ปัญหาในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผล ปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัญหาสภาพการปฏิบัติการสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน และปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน (กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา 2528: 1 - 8)

สภาพปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งนับว่าเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งที่จะรู้งถึงมาตรฐานของโรงเรียนให้ชัดเจน สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไข เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า การนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่มีบทบาทต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียน (สังัด อุทรานันท์ 2529: 7) สำหรับการนิเทศการศึกษาในระบบการศึกษาไทยได้เป็นที่รู้จักคุ้นเคยในฐานะที่เป็นงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นตำแหน่งของบุคลากรที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา และประการสำคัญก็คือ สมัยก่อนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ก็ต้องอาศัยศึกษานิเทศก์ ซึ่งทำหน้าที่นิเทศครูในสถานศึกษาของตน แต่การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนต่าง ๆ โดยศึกษานิเทศก์ภายนอกนั้นเป็นไปอย่างล่าช้า และไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะไม่สามารถติดตามการนิเทศได้อย่างสม่ำเสมอ (สังัด อุทรานันท์ 2530: 109)

โดยเหตุดังกล่าว การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหา การนิเทศการศึกษาในลักษณะนี้ เป็นการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้าหมวดวิชา เป็นต้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของโรงเรียนหลายประการ คือ (กรมสามัญศึกษา 2531: 1 - 2)

1. เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีไม่เพียงพอในการนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง
2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่

ในโรงเรียน ย่อมมีความรู้ในปัญหาได้ดี และสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าที่จะให้คนภายนอก
มานิเทศ

3. ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับครูอยู่ ทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้
อย่างเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลามาสร้าง ความคุ้นเคยเหมือนนักศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหาร
การศึกษาจากภายนอกโรงเรียน

4. ผู้นิเทศในโรงเรียนสามารถติดตามการปฏิบัติงาน หรือผลงานนิเทศได้ตลอด
เวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดกัน และสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยไม่ขาดความต่อ
เนื่อง

ดังนั้น กรมสามัญศึกษา โดยความร่วมมือของกองแผนงานและหน่วยศึกษานิเทศก์ ได้
จัดสัมมนาบุคลากร โรงเรียนกลุ่มทดลองในโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน ภายในเขตการศึกษา 12 เมื่อเดือนเมษายน
2528 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และ
สามารถนำแนวทางไปทดลองปฏิบัติในโรงเรียนได้ จากนั้นก็ได้ดำเนินการนิเทศติดตามและ
ประเมินผลการทดลอง มาสัมมนาสรุปผลการปฏิบัติงานเมื่อเดือนมกราคม 2529 ณ โรงเรียนชลบุรี
" สุขบท " จังหวัดชลบุรี ผลจากการสัมมนาครั้งนี้ กรมสามัญศึกษาได้นำมาปรับแนวทางการ
ดำเนินงานนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนให้ชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นับเป็นขั้นตอนที่ 1

ในปีงบประมาณ 2529 กรมสามัญศึกษามีนโยบายให้ เขตการศึกษาแต่ละ เขตดำเนิน
การขยายผล โดยมุ่งหวังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ โรงเรียนที่เป็นประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 2 สำหรับขั้นตอนที่ 3 กรมสามัญศึกษา
จัดโครงการพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยจัดตามแผนพัฒนาการ
การศึกษา ระยะที่ 6 ปี 2530 - 2534 มีเป้าหมายขยายผลในแต่ละปีงบประมาณไปยัง
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งเริ่มต้นปีงบประมาณ 2530 กลุ่ม
เป้าหมายที่เป็นโรงเรียนทดลอง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง 29 โรงเรียน ในส่วน
ภูมิภาคเขตละ 2 - 3 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 - 2 โรงเรียน โรงเรียน
ขนาดเล็ก 1 โรงเรียน รวม 33 โรงเรียน โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้จัดทำ
คู่มือการจัดการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและผู้นิเทศภายในโรงเรียน

เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ได้อย่างเป็นระบบและถูกต้องทาง ต่อจากนั้นกรมสามัญศึกษาจะได้ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล เพื่อหาข้อมูลสรุปผลของการทดลองครั้งนี้ ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนางานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน และขยายผลอย่างกว้างขวางต่อไป (กรมสามัญ ศึกษา 2531: 2)

ในปีการศึกษา 2530 นิลิตปริญาโท สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนากลยุทธ์ ภาค บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ติดตามผลของโครงการนี้ โดย ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครู ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับในส่วนกลาง คือ กรุงเทพมหานคร (วันทนีย์ เพ็ญฟูเกียรติ 2531: บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก ในส่วนภูมิภาคนั้นทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้มี 3 ท่าน คือ นิสพลิน ละม้ายแห (2531: บทคัดย่อ) วิจัยในภาคเหนือ ปราโมทย์ สุวรรณกิจ (2531: บทคัดย่อ) วิจัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชานี มีเพียร (2531: บทคัดย่อ) วิจัยในภาค ได้ได้ผลการวิจัยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2530 และ 2531 กรมสามัญศึกษายังได้ ติดตามผลของโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยจัดให้มีการสัมมนาผู้ผลิตนวัตกรรม การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ผลิตนวัตกรรมการนิเทศการศึกษาของโรงเรียน ปฏิบัติการตัวอย่าง ได้แสดงออก และเป็นการเผยแพร่แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการผลิตนวัตกรรมทาง การศึกษา การเรียนการสอนการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนขึ้น ระหว่างโรงเรียนให้กว้าง ขวางขึ้น (กรมสามัญศึกษา 2531: 1)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ากรมสามัญศึกษามีเจตนารมณ์ในอันที่จะส่งเสริม งานด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ให้ได้ทั่วประเทศ จึงดำเนินการและขยายผลการติดตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ นอกจากนี้ยังมีผู้ทำ วิทยานิพนธ์โดยทำการวิจัยได้ผลตามที่เสนอไปแล้ว ในฐานะผู้วิจัยเป็นครูในสังกัดกรมสามัญศึกษา ทำการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการทดลองนี้ในเขตกรุงเทพมหานคร เห็นว่า โครงการ

ของกรมสามัญศึกษาที่เริ่มในปีงบประมาณ 2530 นั้น ดำเนินมาเป็นเวลาพอสมควรที่จะได้ทำ การศึกษาถึงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนว่ามีการปฏิบัติงานอย่างไร ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวยัง ไม่มีผู้ใดทำการศึกษา มาก่อนผู้วิจัยเห็นว่าหากทำการวิจัยเรื่องนี้ ผลการวิจัยที่ได้จะช่วยให้ได้ข้อมูลการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนและจะเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินงานทั้งในระดับกรม ระดับเขต ระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับโรงเรียน ที่ เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ พัฒนาการศึกษาให้มีความก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

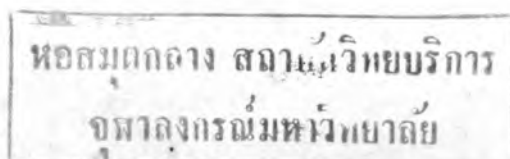
ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาเกี่ยวกับ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ปี 2530 ตามแนวการปฏิบัติงานใน โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ปี 2530 ดังนี้

1. นโยบายของโรงเรียนด้าน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
2. บุคลากรผู้รับผิดชอบ
3. กระบวนการนิเทศ
4. กิจกรรมการนิเทศ
5. การพัฒนาบุคลากร
6. ปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน
7. ผลจากการนิเทศ

คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย

ผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปี 2530 อย่างไร ในเรื่องต่อไปนี้

1. มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนไว้ชัดเจนหรือไม่
2. มีการแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบและกำหนดหน้าที่ไว้อย่างไร
3. ได้ปฏิบัติกระบวนการนิเทศตามขั้นตอนอย่างไร
4. มีการจัดกิจกรรมนิเทศอย่างไร
5. มีวิธีการพัฒนาบุคลากรได้อย่างไร
6. มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างไร
7. ผลจากการนิเทศมี นวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน พฤติกรรมของครู - อาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนเจตคติกรรมของนักเรียน เป็นอย่างไร

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึงสถานศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน

การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา หมายถึงวิธีการหรือกระบวนการ หรือกิจกรรม ที่บุคลากรภายในโรงเรียนคิดขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของบุคลากรภายในโรงเรียน มีผลทำให้การบริหารและการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ปี 2530

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึงผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับการอบรมตามโครงการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา

หัวหน้าหมวดวิชา หมายถึงบุคลากรภายในโรงเรียนที่ได้รับการอบรมในโครงการ

นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ให้ความสนใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมากขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อกรมสามัญศึกษา ในการนำไปหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการ 29 โรงเรียน จำนวน 29 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 29 โรงเรียน จำนวน 29 คน หัวหน้าหมวดวิชา 29 โรงเรียน จำนวน 283 คน รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 341 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ เอกสารการอบรม คู่มือการปฏิบัติงานการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน หลักสูตรการสัมมนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ที่ใช้ในการอบรม สัมมนาผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษา ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 นำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างกรอบความคิดเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม สถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (check list) ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน อายุ อายุราชการ วุฒิต่างการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และหัวหน้าหมวด

วิชา เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (check list) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
 - 1.1 การกำหนดกรอบแผนงานของโรงเรียน
 - 1.2 แผนปฏิบัติงาน
 - 1.3 โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
 - 1.4 การแจ้งนโยบายเกี่ยวกับงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
2. บุคลากรผู้รับผิดชอบ
 - 2.1 แผนภูมิในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
 - 2.2 การแต่งตั้งกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
 - 2.3 การกำหนดหน้าที่ของบุคลากร
3. กระบวนการนิเทศ
 - 3.1 กระบวนการวางแผนการนิเทศ
 - 3.2 กระบวนการจัดโครงสร้างในการนิเทศ
 - 3.3 กระบวนการนำในการนิเทศ
 - 3.4 กระบวนการควบคุมในการนิเทศ
 - 3.5 กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศ
4. การจัดกิจกรรมการนิเทศ
 - 4.1 วิธีการจัดกิจกรรมการนิเทศ
 - 4.2 การเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศ
5. แนวการพัฒนาบุคลากร
 - 5.1 พัฒนาบุคลากรให้เกิดทัศนคติที่ดี
 - 5.2 พัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้
 - 5.3 พัฒนาบุคลากรให้เกิดทักษะ
6. ปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน
 - 6.1 กิจกรรมที่จัดเพื่อให้บุคลากรมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน
 - 6.2 บรรยายการการนิเทศ
 - 6.3 ชขวัญและกำลังใจ

7. ผลจากการนิเทศ

- 7.1 ด้านนวัตกรรม เกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 7.2 ด้านพฤติกรรมของครู - อาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน
- 7.3 ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นหนังสือราชการ ซึ่งออกโดยกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ในแต่ละตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ตามโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย

แบ่งเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

- บทที่ 1 ประกอบด้วย
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
 - วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - ขอบเขตของการวิจัย
 - คำถามที่ต้องการคำตอบ
 - ประโยชน์ของการวิจัย
 - คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

- วิธีการดำเนินการวิจัย
 - บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย
 - ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
 - บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก